C/2024/1762

22.3.2024 г.

P9_TA(2023)0322

Гватемала: положението след изборите, принципите на правовата държава и независимостта на съдебната власт

Резолюция на Европейския парламент от 14 септември 2023 г. относно Гватемала: положението след изборите, принципите на правовата държава и независимостта на съдебната власт (2023/2831(RSP))

(C/2024/1762)

Европейският парламент,

— като взе предвид член 144, параграф 5 и член 132, параграф 4 от своя Правилник за дейността,

А. като има предвид, че на 28 август 2023 г. Върховният избирателен трибунал на Гватемала обяви официалните резултати от мирните, добре организирани избори и обяви безспорната победа на Бернардо Аревало и Карин Ерера от „Movimiento Semilla“, избрани за президент и заместник-президент на Гватемала;

Б. като има предвид, че президентът Джаматеи призна резултатите и публично призова за организиран преход и предаване на властта на 14 януари 2024 г.;

В. като има предвид, че от 12 юли 2023 г. „Movimiento Semilla“ е обект на селективни и произволни правни и процесуални действия от страна на прокуратурата, която според мисията на ЕС за наблюдение на изборите „е заплаха за правото и възможността за участие в истински избори и за зачитане на волята на избирателите“; като има предвид, че на 28 август 2023 г. „Movimiento Semilla“ отново беше временно суспендирано от Гражданския регистър на Върховния избирателен трибунал, като суспендирането беше временно отменено от трибунала на 3 септември за периода до 31 октомври 2023 г.;

Г. като има предвид, че някои членове на съдебната власт и кабинета на главния прокурор (Ministerio Público) са се намесили в изборния процес; като има предвид, че няколко прокурори от Ministerio Público са включени в списъка „Енгел“ на САЩ, включително главният прокурор Мария Консуело Порас, Хосе Рафаел Куручиче, началник на службата на Специалния прокурор срещу безнаказаността (FECI) в Ministerio Público, и съдия Фреди Орелана;

1. поздравява Бернардо Аревало и Карин Ерера за избирането им; призовава всички държавни институции и сектори на обществото да подкрепят организирания преход и предаването на властта, както призова президентът Джаматеи;

2. категорично осъжда извършените в последно време обиски от службата на Специалния прокурор срещу безнаказаността (FECI) в бюрата на Върховния изборен трибунал, както и отварянето на урни с бюлетини от проведените през юни общи избори и конфискуването на компютърно оборудване, свързано с изпращането на предварителните изборни резултати, което е в нарушение изборния процес и на системата за надзор; осъжда факта, че всички тези събития са настъпили против волята на Върховния изборен трибунал, който е върховният орган по тези въпроси по време на протичането на изборния процес; изразява особена загриженост относно евентуално нарушаване на конституционния ред в Гватемала;

3. изразява съжаление относно непрекъснатите опити за суспендиране на „Movimiento Semilla“; осъжда и призовава за прекратяване на всяко действие, особено от страна на Ministerio Público, за отмяна на изборните резултати, продължаващите действия за криминализиране на независими служители в съдебната система и инструментализирането на съдебните и прокурорските институции с цел подкопаване на принципите на правовата държава;

4. призовава всички политически партии, органи на управлението и институции в Гватемала да зачитат почтеността на изборния процес и резултатите от неговото провеждане, както ясно беше заявено от гражданите на Гватемала с техните гласове, и да гарантират техните граждански и политически права, включително защитата на лицата, заемащи изборни длъжности, в съответствие с международните и регионалните стандарти и националното законодателство;

5. изразява загриженост относно произволното задържане на прокурори, съдии, независими журналисти, защитници на правата на човека и бивши длъжностни лица от Международната комисия срещу безнаказаността в Гватемала; настоятелно призовава за незабавното и безусловно освобождаване на Вирхиния Лапара, нейния адвокат Клаудия Гонсалес и всички произволно задържани лица;

6. напомня, че зачитането на независимостта на съдебната система, политическият плурализъм и свободата на изразяване на мнение са основни права и основни стълбове на демокрацията и правовата държава;

7. призовава мисията за наблюдение на избори (МНИ) на ЕС, ЕСВД, държавите членки и делегацията на ЕС да продължат да наблюдават положението в Гватемала, докато не бъдат налице ясни и сериозни гаранции, че волята на народа, изразена чрез изборите, се зачита; насърчава органите на управлението да изпълнят предстоящите препоръки на МНИ;

8. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, Комисията, заместник-председателя/върховен представител, Организацията на американските държави, ООН, органите на Гватемала и Централноамериканския парламент (PARLACEN).